

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 października 2022 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W., po przeprowadzeniu czynności sprawdzających, na skutek zawiadomienia Pana R. D. w sprawie możliwości popełnienia przez radcę prawnego M. Ł. przewinienia dyscyplinarnego, na podstawie art. 305 § 1 k.p.k., art. 325a § 2 k.p.k., art. 17 § 1 pkt. 1) k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1166), odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego M. Ł., które miało polegać na tym, że radca prawny M. Ł. działając jako pełnomocnik (...) skierowała do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) (...) - Ł. W. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko skarżącemu R. D., na podstawie nieistniejącego tytułu wykonawczego.

Jak wynika z uzasadnienia skarżonego postanowienia, w dniu 22 września 2022r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. wpłynęła skarga Pana R. D. na radcę prawnego M. Ł.. Skarżący, w piśmie przewodnim wskazał, że skarga dotyczy wyżej wymienionego radcy prawnego, a jako uzasadnienie dołączył wniosek o zbadanie sprawy skierowany w dniu 21 września 2022r. do Prokuratora Rejonowego (...), w którym wskazuje, na działanie (...), jako wyczerpujące znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk lub innego przepisu. Do pisma dołączone są dokumenty mające świadczyć o nieistnieniu tytułu wykonawczego, na podstawie którego prowadzona jest egzekucja komornicza.

W sprawie został ustalony następujący stan faktyczny:

W dniu 16 listopada 2011r. Sąd Rejonowy (...), na skutek pozwu wniesionego przez (...) Bank (...) SA w K., wydał nakaz zapłaty przeciwko R. D., w sprawie o sygn. akt: (...). Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2012r. nadano nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności.

W postępowaniu przed Sądem powoda tj. (...) Bank (...) SA zastępowała radca prawny I. K., a następnie radca prawny K. W..

Dowód:

1)

Nakaz zapłaty z dnia 16.11.2011r. – karta 16 akt postępowania

2)

Postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności - karta 20 akt postępowania

3)

informacja o osobie pełnomocnika – karty 22-23 akt postępowania

Skarżący R. D. o wydanym przeciwko niemu tytule wykonawczym dowiedział się dopiero w 2020r. i wówczas w dniu 22 września 2020r. złożył zażalenie na postanowienie o nadanie klauzuli wykonalności. Sąd po rozpoznaniu zażalenia skarżącego, postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2021 r. uchylił postanowienie z dnia 26 stycznia 2012r. o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 16 listopada 2011r. w sprawie o sygn. akt: (...), a na skutek złożonego sprzeciwu, postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2021r. Sąd Rejonowy (...), postanowił przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu (...) (...).

Dowód:

4)

Postanowienie z dnia 18.08.2021r. – karta 99 akt postępowania.

5)

Postanowienie z dnia 30.08.2021r. – karta 113 akt postępowania

W dniu 16 września 2022r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) (...) Ł. W., wszczął przeciwko skarżącemu postępowanie egzekucyjne z wniosku (...) na podstawie tytułu wykonawczego nakazu zapłaty z dnia 16 listopada 2011r. wydanego przez Sąd Rejonowy (...) w sprawie o sygn. akt: (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 28 listopada 2017r. postanowieniem Sądu Rejonowego (...) z dnia 23 listopada 2017r. (sygn. akt: (...)).

W postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) (...) Ł. W., wierzyciela tj. (...), zastępowała radca prawny M. Ł..

Dowód:

6)

Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 16.09.2022r. – karta 3 akt postępowania.

Do dokumentów przesłanych przez komornika skarżący nie dołączył tytułu wykonawczego powołanego w zawiadomieniu o wszczęciu egzekucji z dnia 16 września 2022r., a jedynie kserokopię nakazu zapłaty z dnia 16 listopada 2011r.

W wyniku przeprowadzonego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego analizy treści skargi oraz zgromadzonych w sprawie dowodów, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie znalazł podstaw do wszczęcia dochodzenia w sprawie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, a tym bardziej przypisania radcy prawnemu M. Ł. popełnienia przestępstwa oszustwa.

Swoje stanowisko Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego oparł na następujących ustaleniach:

Radca prawny M. Ł. jest pełnomocnikiem (...) (dalej także zwanego wierzycielem) i działa na zlecenie tego podmiotu. Przedmiotem tego zlecenia jest zastępstwo prawne w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym z wniosku wierzyciela na podstawie tytułu wykonawczego wydanego na jego rzecz przez Sąd Rejonowy (...) w dniu 28 listopada 2017r.

Powszechnie jest wiadomym, że fundusze podobne do (...) stają się następcami prawnymi wierzycieli między innymi takich jak banki, którzy nie chcą lub nie mogą dochodzić swoich wierzytelności i sprzedają je na rzecz innych podmiotów w drodze cesji wierzytelności.

Z dokumentów przedstawionych przez skarżącego R. D. można wywnioskować, że stwierdzona nakazem zapłaty z dnia 16 listopada 2011r. wierzytelność przysługująca (...) Bankowi (...) SA, została przed dniem 23 listopada 2017r. sprzedana na rzecz (...), który postanowieniem z dnia 23 listopada 2017r. wydanym przez Sąd Rejonowy (...) Wydział Cywilny, uzyskał tytuł wykonawczy na swoją rzecz. Miało to miejsce jeszcze przed datą powzięcia przez skarżącego informacji o wydaniu przeciwko niemu nakazu zapłaty z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie sygn. akt: (...).

Jak wynika z zażalenia (z dnia 22.09.2020r) na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności z dnia 26 stycznia 2012r., o tym, że przeciwko skarżącemu wydany został przez Sąd Rejonowy (...), nakaz zapłaty w sprawie o sygn. akt: (...), skarżący dowiedział się w dniu 22 września 2020r., z konta skarżącego w (...). Stało się to podstawą do wszczęcia przez skarżącego R. D. procesu mającego na celu doprowadzenie do uchylecia nakazu zapłaty, a wcześniej do pozbawienia go klauzuli wykonalności.

Należy w tym miejscu zauważyć, że nakazowi zapłaty z dnia 16 listopada 2011r. nadano klauzulę wykonalności dwukrotnie, pierwszy raz w dniu 26 stycznia 2012r., przez Sąd Rejonowy (...) i tytuł wykonawczy wydano powodowi

i jednocześnie wierzycielowi (...) Bank (...) SA w K., a drugi raz w dniu 23 listopada 2017r. przez Sąd Rejonowy (...) Wydział Cywilny w sprawie sygn. akt: (...) i jak można wnioskować z dokumentów wystawionych przez Komornika Ł. W., tytuł wykonawczy wydano wierzycielowi (...).

Działająca zatem na podstawie zlecenia swojego klienta (...), radca prawny M. Ł., która nie była pełnomocnikiem (...) Bank (...) SA w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym (...), nie mogła mieć wiedzy o uchyleniu przez ten Sąd tytułu wykonawczego z dnia 26 stycznia 2012r., a także o tym, że nakaz zapłaty utracił moc na skutek wniesionego przez skarżącego w dniu 27 sierpnia 2021r. sprzeciwu od nakazu zapłaty.

W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego jeśli w sprawie można doszukiwać się winnego zaistniałej sytuacji, to jest nim wyłącznie pierwotny wierzyciel (...) Bank (...) SA w K., który sprzedał najprawdopodobniej w drodze cesji wierzytelności przysługującą mu wierzytelność na rzecz (...) i nie poinformował nabywcy o tym, że nakaz zapłaty upadł w sierpniu 2021r. Niewątpliwie w sprawie mamy do czynienia z niefortunnym dla skarżącego zbiegiem zdarzeń, które miało miejsce na przestrzeni 10 lat tj. od dnia wydania nakazu zapłaty w dniu 16 listopada 2011r. do utraty przez orzeczenie mocy w dniu 30 sierpnia 2021r., jednak za tę sytuację winy nie ponosi radca prawny M. Ł..

Nadto godzi się podnieść, że zgodnie z postanowieniem art. **64 ust. 1** ustawy o radcach prawnych radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za:

1) postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swoich obowiązków zawodowych;

2) niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 22⁷ ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

W niniejszej sprawie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W., nie stwierdził popełnienia przez radcę prawnego M. Ł., czynów które mogłyby zostać zakwalifikowane jako przewinienie dyscyplinarne i na tej podstawie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odmówił wszczęcia dochodzenia w niniejszej sprawie.

Od postanowienia wydanego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego odwołanie wniósł w dniu 21-09-2022 r. skarżący R. D. wskazując ogólnie, że w sprawie tej toczy się postępowanie karne przeciwko r.pr. M. Ł. i że jego zdaniem ustalenia dokonane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego nie mają nic wspólnego z istniejącym stanem faktycznym i prawnym.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców (...) W. nie podzielił ogólnikowego zarzutu skarżącego wyrażonego w odwołaniu, a zaskarżone orzeczenie ocenił, jako trafne, tak co do ujawnionego stanu faktycznego sprawy jak i prawnego.

Stosownie do postanowień Art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego.

Art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1166) radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź naruszenie swych obowiązków zawodowych.

Natomiast w myśl art. 3 ust. 2 ustawy o radcach prawnych, radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego.

Sąd Dyscyplinarny, po zapoznaniu się z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, nie stwierdził w działaniach przedsięwziętych przez radcę prawnego M. Ł. postępowania sprzecznego z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu, ani też naruszenia obowiązków zawodowych, co zgodnie z przepisem art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych aktualizuje odpowiedzialność dyscyplinarną radcy prawnego.

Ustalony przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego stan faktyczny w sprawie, w oparciu o dokumenty pozyskane w sprawie, w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie budził wątpliwości.

W pełni zatem trafne było zaskarżone postanowienie z dnia 31 października 2022 r. o odmowie wszczęcia dochodzenia przeciwko radcy prawnemu M. Ł. dochodzenia, w świetle okoliczności ustalonych przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych przez skarżącego (...) wniesionym odwołaniu, które w gruncie rzeczy przez swą ogólnikowość należało potraktować możliwie szeroko - Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał je w efekcie za całkowicie bezzasadne, ponieważ stan faktyczny sprawy nie budzi żadnych wątpliwości, co do stanu faktycznego i prawnego sprawy.

Należy podkreślić, iż skarżący całkowicie bezzasadnie usiłuje obciążyć pełnomocnika wierzyciela radcę prawnego M. Ł. odpowiedzialnością za wszczęcie przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego.

Należy podkreślić, że relacja pomiędzy pełnomocnikiem, a jego mocodawcą opiera się na zaufaniu. Reprezentujący swojego klienta radca prawny, działa w oparciu o informacje przekazywane mu przez mocodawcę i podejmuje działania, które są adekwatne do stanu faktycznego przedstawionego przez klienta. Należy wyraźnie podkreślić, że to mocodawca (klient) dostarcza pełnomocnikowi (radcy prawnemu) informacji o stanie faktycznym sprawy. Profesjonalny pełnomocnik, jakim jest radca prawny, w oparciu o przedstawione fakty, podejmuje działania adekwatne do stanu faktycznego, na rzecz i w imieniu mocodawcy.

Radca prawny nie ma uprawnień ani niezbędnych narzędzi do dokonywania ustalenia odnośnie prawdziwości informacji i autentyczności dokumentów, jest jedynie zastępcą prawnym swojego klienta i nie może ponosić odpowiedzialności za prawdziwość informacji i autentyczność dokumentów.

W niniejszej sprawie okolicznościami nie budzącymi wątpliwości było, iż radcy prawnemu M. Ł. zostały przekazane informacje, które uzasadniały wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W tej sytuacji radca prawny podjął działania adekwatne i w pełni uzasadnione, które należy ocenić jako należyte wypełnianie roli pełnomocnika profesjonalnego, jakim jest radca prawny.

Należy stanowczo podkreślić, że dopiero na etapie postępowania egzekucyjnego radca prawny M. Ł. pozyskała wiedzę, że skarżący dokonał spłaty zadłużenia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podziela w tym zakresie w pełni stanowisko zaprezentowane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w zaskarżonym postanowieniu, że do wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko skarżącemu doszło z powodu przekazania podmiotowi reprezentowanemu przez r.pr. M. Ł. danych nieprawdziwych, które dały asumpt do wszczęcia postępowania pomimo braku podstaw.

Jednakże należy podkreślić, iż przedmiotem oceny dokonywanej przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w niniejszej nie była celowość prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko skarżącemu w zaistniałym stanie faktycznym. Istotą postępowania dyscyplinarnego jest bowiem ocena zachowania radcy prawnego w kontekście sytuacji procesowej i faktycznej, w jakiej się znalazł.

W związku z powyższym, działaniom radcy prawnego M. Ł. nie można przypisać nierzetelności, nieuczciwości, czy bezprawności, ani też niezachowania należytej staranności zawodowej, co warunkuje w świetle przepisu art. 64 ustawy o radcach prawnych odpowiedzialność dyscyplinarną.

Należy przy tym podkreślić, że radca prawny nie ma obowiązku dodatkowego weryfikowania twierdzeń swojego klienta, co do braku płatności ze strony dłużnika i kwestionowania w takiej sytuacji zasadności wszczęcia postępowania egzekucyjnego. W związku z tym Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się w stanie faktycznym ustalonym przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego nieprawidłowości. Nie znalazł również podstaw do uwzględnienia odwołania wniesionego przez skarżącego od postanowienia z dnia 31 października 2022 r. Mając to na uwadze, Sąd postanowił utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. z dnia 31 października 2022 r., sygn. akt RD 108/22 o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Ze względu na powyższe należało orzec jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70 ze zn. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1166), mając na względzie, że nie zostało wydane orzeczenie o ukaraniu.

Pouczenie: Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. w niniejszej sprawie działał jako organ II instancji i dlatego stosownie do treści art. 426 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ oraz stosownie do treści art. 70² ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 1166), od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek odwoławczy.